

کد کنترل

503

A

محل درج امضا

محل ثبت اثر انگشت سیاه دست راست

503A

نام:

نام خانوادگی:

شماره داوطلبی:

در این محل چیزی ننویسید

آزمون انتخاب حسابدار رسمی - سال ۱۴۰۰

در این محل چیزی ننویسید

جمهوری اسلامی ایران
وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
سازمان سنجش آموزش کشور

دفترچه شماره ۶

صبح جمعه ۱۴۰۰/۱۱/۸

دفترچه سؤالات تشریحی حسابداری

تعداد سؤالات : ۶ سؤال   مدت پاسخ‌گویی : ۹۰ دقیقه

شماره سؤال	امضای مصحح	نمره نهایی	مجموع از ۱۰۰
۱		از ۴۰	
۲		از ۱۰	
۳		از ۱۵	
۴		از ۱۵	
۵		از ۱۰	
۶		از ۱۰	

* تذکر خیلی مهم:

لطفاً، نام و نام خانوادگی، شماره داوطلبی و ... را منحصراً در محل تعیین شده درج نمایید؛ و از نوشتن آن در صفحات داخل دفترچه جداً خودداری کنید. در غیر این صورت ورقه شما تصحیح نخواهد شد.

سؤال ۱- صورت وضعیت مالی شرکت های الف، ب و پ به تاریخ ۱۳۹۹/۱۲/۳۰ به شرح زیر است:

۴۰ امتیاز

ارقام به هزارریال			
شرکت پ	شرکت ب	شرکت الف	
			دارایی ها
۴۰,۰۰۰	۵۰,۰۰۰	۴۰,۰۰۰	دارایی های جاری
۶۰,۰۰۰	۶۰,۰۰۰	۹۰,۰۰۰	دارایی های غیر جاری
			دارایی های ثابت مشهود
		۹۰,۰۰۰	سرمایه گذاری ها (به بهای تمام شده)
-	-		در سهام ب
-	۴۲,۰۰۰	۲۵,۰۰۰	در سهام پ
۱۰۰,۰۰۰	۱۵۲,۰۰۰	۲۴۵,۰۰۰	جمع دارایی ها
			بدهی ها و حقوق مالکانه
			بدهی های جاری
۲۵,۰۰۰	۴۰,۰۰۰	۵۰,۰۰۰	پرداختنی ها
			بدهی های غیر جاری
-	۱۰,۰۰۰	-	تسهیلات مالی (نرخ ۱۲٪)
			حقوق مالکانه
۵۰,۰۰۰	۵۰,۰۰۰	۱۰۰,۰۰۰	سرمایه سهام عادی (۱۰۰۰ ریال)
-	۲۰,۰۰۰	۵۰,۰۰۰	مازاد تجدید ارزیابی
۲۵,۰۰۰	۳۲,۰۰۰	۴۵,۰۰۰	سود (زیان) انباشته
۱۰۰,۰۰۰	۱۵۲,۰۰۰	۲۴۵,۰۰۰	جمع بدهی ها و حقوق مالکانه

سایر اطلاعات:

- شرکت الف در ۱۳۹۷/۱/۱، ۶۰٪ سهام عادی دارای حق رأی شرکت ب را تحصیل کرد. در آن تاریخ، سود انباشته شرکت ب ۸,۰۰۰ هزارریال بود.
- در ۱۳۹۸/۱/۱، شرکت الف ۲۰٪ از سهام شرکت پ را و شرکت ب ۶۰٪ از سهام شرکت پ را تحصیل کردند. در آن تاریخ، سود انباشته شرکت پ ۱۵,۰۰۰ هزارریال بود.
- از استهلاک سرقفلی صرف نظر کنید.
- شرکت های ب و پ، سود تقسیمی پرداخت نکرده اند.

خواسته:

- الف) تعیین درصد منافع کنترلی و منافع فاقد حق کنترل (مستقیم و غیرمستقیم) برای گروه
- ب) سرقفلی تلفیقی به تاریخ ۱۳۹۹/۱۲/۳۰
- پ) سود انباشته تلفیقی به تاریخ ۱۳۹۹/۱۲/۳۰
- ت) منافع فاقد حق کنترل به تاریخ ۱۳۹۹/۱۲/۳۰
- ث) تهیه صورت وضعیت مالی تلفیقی به تاریخ ۱۳۹۹/۱۲/۳۰

سؤال ۲- شرکت الف در ۱۳۹۸/۱/۱، یک قرارداد اجاره ۴ ساله برای اجاره ماشین آلات منعقد کرد. مبالغ اجاره سالانه ۲۱۰,۰۰۰ هزارریال است که در پایان هر سال پرداخت می‌شود. عمر مفید دارایی ۵ سال است و مالکیت دارایی در پایان عمر مفید به شرکت الف منتقل می‌شود. ارزش فعلی پرداخت‌های اجاره در شروع دوره اجاره ۶۳۵,۰۰۰ هزارریال و نرخ ضمنی سود تضمین شده اجاره ۱۲/۲ درصد است. برای سال منتهی به ۱۳۹۸/۱۲/۲۹، شرکت الف مبلغ پرداختی معادل ۲۱۰,۰۰۰ هزارریال را به عنوان هزینه عملیاتی شناسایی کرده است. این نحوه عمل نادرست، در سال ۱۳۹۹ و پس از تأیید صورت‌های مالی برای انتشار کشف شد. خواسته :

در صورت تغییرات در حقوق مالکانه برای سال منتهی به ۱۳۹۹/۱۲/۳۰ سود انباشته اول دوره چند هزارریال تعدیل می‌شود؟

۱۰ امتیاز

سؤال ۳- شرکت آلفا تجهیزاتی دارد که مبلغ دفتری آن در پایان سال X1، ۵۰۰,۰۰۰ هزارریال و عمر مفید باقیمانده آن ۱۰ سال است. در پایان سال X1 این دارایی ۶۰۰,۰۰۰ هزارریال تجدید ارزیابی شد. نرخ مالیات بر درآمد ۲۵ درصد است. فرض کنید روش استهلاک و عمر مفید این تجهیزات از نظر حسابداری و مالیاتی تفاوتی با یکدیگر ندارد.

ثبت تاریخ تجدید ارزیابی و ثبت‌های لازم در پایان سال X1 و X2 را ارائه کنید.

۱۵ امتیاز

سؤال ۴- شرکت آلفا در ۱۳۹۸/۴/۱، مبلغ ۱۰ هزار میلیون ریال تسهیلات مالی با نرخ سود اسمی ۷ درصد و نرخ سود مؤثر ۷/۵ درصد، دریافت کرد. این تسهیلات، مشخصاً برای ساخت یک فروشگاه جدید که تعریف دارایی واجد شرایط را احراز می‌کند، دریافت شد و تا ۱۳۹۸/۵/۱، به‌طور موقتی سرمایه‌گذاری گردید. سود سرمایه‌گذاری مزبور ۴۰ میلیون ریال است. ساخت فروشگاه از ۱۳۹۸/۵/۱ شروع شد و در ۱۳۹۹/۲/۳۱ آماده بهره‌برداری گردید؛ اما تا ۱۳۹۹/۴/۳۱، فروشگاه افتتاح نگردید. به‌دلیل اینکه عملکرد سایر فروشگاه‌های شرکت آلفا طی سال ۱۳۹۸ کمتر از حد انتظار بود، کار ساخت فروشگاه جدید از ۱۳۹۸/۷/۱ تا ۱۳۹۸/۹/۱ متوقف شد. کل مخارج تأمین مالی که باید به بهای تمام شده فروشگاه جدید منظور شود، چند ریال است؟

۱۵ امتیاز

سؤال ۵- شرکت صنعتی الف، سازنده دو نوع محصول بتا و لاندا است. اطلاعات زیر در مورد این دو محصول گردآوری شده است:

ریال		
جمع	محصول لاندا	محصول بتا
	۶۰۰	۹۰۰
	۳۰۰	۷۰۰
۱۱,۷۰۰,۰۰۰		

قیمت فروش هر واحد محصول
 هزینه‌های متغیر هر واحد
 هزینه‌های ثابت سالانه

با این فرض که نسبت فروش این دو محصول همواره ثابت و برابر ۳ واحد محصول بتا در برابر ۱ واحد محصول لاندا است، تعداد فروش این دو محصول در نقطه سربه‌سر چند واحد است؟

۱۰ امتیاز

سؤال ۶- شرکت صنعتی الف برای بهایابی محصولات خود از سیستم بهایابی استاندارد استفاده می کند. اطلاعات مرتبط با عملیات ساخت یکی از محصولات شرکت برای خرداد ماه به شرح زیر است:

مقدار محصول ساخته شده طی خرداد ماه ۱۰,۰۰۰ واحد محصول

هزینه واقعی خرید مواد مستقیم به طور نسبی (۱,۵۰۰ کیلو هر کیلو ۳۰۰ ریال) ۴۵۰,۰۰۰ ریال

مواد مستقیم صادر شده به فرایند ساخت طی خرداد ماه ۷۰۰ کیلو

نرخ استاندارد خرید هر کیلو مواد مستقیم ۲۵۰ ریال

مصرف استاندارد مواد مستقیم برای تولید واقعی طی خرداد ماه ۸۰۰ کیلو

خواسته:

انجام ثبت های حسابداری مربوط به مواد مستقیم با این فرض که انحراف نرخ مواد مستقیم در زمان خرید مواد و انحراف مصرف مواد مستقیم در زمان مصرف آن محاسبه شود.

۱۰ امتیاز

به نام خدا

پاسخنامه سوالات تشریحی درس حسابداری آزمون جامعه حسابداران رسمی سال ۱۴۰۰

پاسخ سوال ۱ تشریحی

قسمت الف سوال ۱:

محاسبه درصد منافع مالکانه گروه

در شرکت پ	در شرکت ب	منافع کنترلی
۲۰٪	۶۰٪	مستقیم
$۶۰٪ \times ۶۰٪ = ۳۶٪$	-	غیر مستقیم
<u>۵۶٪</u>		
۲۰٪	۴۰٪	منافع فاقد حق کنترل
$۴۰٪ \times ۶۰٪ = ۲۴٪$	-	مستقیم
<u>۴۴٪</u>		غیر مستقیم

قسمت ب سوال ۱):

محاسبه سرقتی تلفیقی

ناشی از تحصیل پ	ناشی از تحصیل ب	
۲۵۰۰۰	۹۰۰۰۰	مابه ازای انتقال یافته
$۴۲۰۰۰ \times ۶۰٪ = ۲۵۲۰۰$	$۵۸۰۰۰ \times ۴۰٪ = ۲۳۲۰۰$	سهم اقلیت
$۶۵۰۰۰ \times ۴۴٪ = ۲۸۶۰۰$	(۵۸۰۰۰)	ارزش منصفانه خالص
(۶۵۰۰۰)	(۵۸۰۰۰)	دارایی های شرکت فرعی
<u>۱۳۸۰۰</u>	<u>۵۵۲۰۰</u>	سرقفتی
} ۶۹۰۰۰		سرقفتی تلفیقی

ادامه پاسخ سؤال ۱ تشریحی

قسمت پ سوال (۱):

محاسبه سود انباشته تلفیقی

۴۵۰۰۰	سود انباشته اصلی
$14400 = 32000 - 8000 \times 60\%$	سهم الف از تغییرات سود انباشته ب
$5600 = 25000 - 15000 \times 56\%$	سهم گروه از تغییرات سود انباشته پ
<u>۶۵۰۰۰</u>	سود انباشته تلفیقی

قسمت ت سوال (۱):

محاسبه سهم اقلیت

سهم اقلیت در شرکت پ	سهم اقلیت در شرکت ب	در زمان تحصیل
۲۸۶۰۰	۲۳۲۰۰	سهم از سود انباشته پس از تحصیل
$4400 = (25000 - 15000) \times 44\%$	$9600 = (32000 - 8000) \times 40\%$	سهم اقلیت از مازاد تجدید ارزیابی
-	$8000 = 20000 \times 40\%$	سهم اقلیت از سرمایه گذاری در پ
-	$(42000 \times 40\% = 16800)$	
<u>۳۳۰۰۰</u>	<u>۲۴۰۰۰</u>	
} ۵۷۰۰۰		

قسمت ث سوال (۱):

صورتهای مالی تلفیقی

به تاریخ ۱۳۹۷/۱۲/۲۹

داراییها:	بدهیها:		
داراییهای جاری	حسابهای پرداختی	۱۳۰۰۰۰	۱۲۵۰۰۰
داراییهای ثابت مشهود	حقوق مالکانه اصلی:	۲۱۰۰۰۰	
سرقفلی	سهم عادی	۶۹۰۰۰	۱۰۰۰۰۰
	مازاد تجدید ارزیابی		$62000 = (20000 \times 60) + 50000$
	سود انباشته		۶۵۰۰۰
	سهم اقلیت		۵۷۰۰۰
جمع کل داراییها	بدهی و حقوق مالکانه	<u>۴۰۹۰۰۰</u>	<u>۴۰۹۰۰۰</u>

ثبت‌های درست که باید در سال ۱۳۹۸ انجام می‌شد	ثبت اشتباه صورت گرفته در سال ۱۳۹۸
<p>۱۳۹۸/۰۱/۰۱</p> <p>دارایی اجاره‌ای ۶۳۵ر۰۰۰</p> <p>بدهی اجاره‌ای ۶۳۵ر۰۰۰</p> <hr/> <p>۱۳۹۸/۱۲/۲۹</p> <p>هزینه بهره ۷۷ر۴۷۰</p> <p>بدهی اجاره‌ای ۱۳۲ر۵۳۰</p> <p>نقد ۲۱۰ر۰۰۰</p>	<p>۱۳۹۸/۱۲/۲۹</p> <p>هزینه عملیاتی ۲۱۰ر۰۰۰</p> <p>نقد ۲۱۰ر۰۰۰</p>

مرحله ۱: محاسبه بهره سالانه

$$۷۷ر۴۷۰ = ۶۳۵ر۰۰۰ \times ۱۲/۲\% = \text{هزینه بهره سال}$$

مرحله ۲: ثبت درست که باید در تاریخ ۱۳۹۸/۱۲/۲۹ در دفاتر اعمال می‌شد:

هزینه استهلاک ۱۲۷ر۰۰۰

استهلاک انباشته ۱۲۷ر۰۰۰

مرحله ۳: ثبت اصلاحی نهایی و اثر روی سود انباشته:

بدهی اجاره‌ای ۱۳۲ر۵۳۰

استهلاک انباشته ۱۲۷ر۰۰۰

سود انباشته اول دوره ۵ر۵۳۰

$$۲۱۰ر۰۰۰ - [۷۷ر۴۷۰ + ۱۲۷ر۰۰۰] = ۵ر۵۳۰$$

پاسخ سوال ۳ تشریحی

۵۰۰٫۰۰۰ = مبنای حسابداری = مبلغ دفتری در پایان سال X1

مبنای مالیاتی = مبنای حسابداری

مبنای حسابداری	مبنای مالیاتی	تفاوت موقتی مشمول مالیات	مانده بدهی مالیات انتقالی در تاریخ تجدید ارزیابی
۵۰۰٫۰۰۰ + ۱۰۰٫۰۰۰	۵۰۰٫۰۰۰	۱۰۰٫۰۰۰	$100,000 \times 25\% = 25,000$

مرحله ۱: ثبت مربوط به تاریخ تجدید ارزیابی:

۱۰۰٫۰۰۰	تجهیزات
۷۵٫۰۰۰	مازاد تجدید ارزیابی
۲۵٫۰۰۰	بدهی مالیات انتقالی

ثبت پایان سال X1 همان ثبت تجدید ارزیابی است.

مرحله ۲: محاسبات پایان سال X2:

مبنای حسابداری	مبنای مالیاتی	تفاوت موقتی مشمول مالیات	مانده بدهی مالیات انتقالی در تاریخ تجدید ارزیابی
۵۴۰٫۰۰۰ $(600,000 - (600,000 + 10))$	۴۵۰٫۰۰۰ $(500,000 - (500,000 + 10))$	۹۰٫۰۰۰	$90,000 \times 25\% = 22,500$

مرحله ۳: ثبت‌های پایان سال X2:

۲۵٫۰۰	بدهی مالیات انتقالی
۲۵٫۰۰	هزینه مالیات انتقالی

۶۰٫۰۰۰	هزینه استهلاک
۶۰٫۰۰۰	استهلاک انباشته

۷٫۵۰۰	مازاد تجدید ارزیابی
۷٫۵۰۰	سود انباشته

پاسخ سوال ۴ تشریحی

مرحله ۱: محاسبه هزینه بهره

$$\text{هزینه بهره} = 10,000 \times (7/5 \div 100) = 750$$

مرحله ۲: بررسی اینکه سود سرمایه‌گذاری باید از هزینه بهره کم شود یا خیر

با توجه به اینکه سرمایه‌گذاری تا تاریخ ۱۳۹۸/۰۵/۰۱ انجام شده و ساخت فروشگاه از تاریخ ۱۳۹۸/۰۵/۰۱ شروع شده، لذا سود سرمایه‌گذاری از هزینه بهره کسر نمی‌شود.

مرحله ۳: تخصیص مخارج تامین مالی به بهای تمام شده ساختمان

مخارج تامین مالی به بهای تمام شده ساختمان از تاریخ ۱۳۹۸/۰۵/۰۱ تا ۱۳۹۹/۰۲/۳۱ باید تخصیص یابد.

$$\text{میلیون ریال} \quad 625 = 750 \times (10 \div 12)$$

=====

پاسخ سوال ۵ تشریحی

مرحله ۱: محاسبه حاشیه فروش ترکیبی

هزینه متغیر هر واحد - قیمت فروش هر واحد = حاشیه فروش هر واحد

$$700 - 900 = 200$$

محاسبه حاشیه فروش هر محصول بتا

$$300 - 600 = 300$$

محاسبه حاشیه فروش هر محصول لاندا

$$[(3 \div 4) \times 200] + [(1 \div 4) \times 300] = (900 \div 4) = 225$$

محاسبه حاشیه فروش ترکیبی هر دو محصول بتا و لاندا

ادامه پاسخ سوال ۵ تشریحی

مرحله ۲: محاسبه تعداد فروش هر محصول در نقطه سر به سر

$$Q_B = \frac{TF_c}{CMU} \frac{11,700,000}{225} = 52,000 \left\{ \begin{array}{l} \beta \rightarrow 52000 \times \left(\frac{3}{4}\right) = 39,000 \\ \gamma \rightarrow 52000 \times \left(\frac{1}{4}\right) = 13,000 \end{array} \right.$$

تعداد فروش در نقطه سر به سر = QB

هزینه ثابت = TFC

حاشیه فروش ترکیبی برای هر ۲ محصول = CMU

=====

پاسخ سوال ۶ تشریحی

مرحله ۱: محاسبه انحراف نرخ مواد:

خرید واقعی مواد × (نرخ واقعی مواد - نرخ استاندارد مواد) = انحراف نرخ مواد [در زمان خرید]

انحراف نامساعد (۷۵۰۰۰) = $۱۵۰۰ \times (۳۰۰ - ۲۵۰)$ = انحراف نرخ مواد [در زمان خرید]

مرحله ۲: ثبت حسابداری در زمان خرید مواد:

۳۷۵۰۰۰	موجودی مواد مستقیم
۷۵۰۰۰	انحراف نرخ مواد
۴۵۰۰۰۰	حسابهای پرداختنی

مرحله ۳: ثبت حسابداری در زمان مصرف مواد:

۲۰۰۰۰۰	کالای در جریان ساخت
۲۵۰۰۰	انحراف مصرف مواد
۱۷۵۰۰۰	موجودی مواد مستقیم